

Бажарилиши уч йилга мўлжалланган амалий лойиҳалар танлови мавзуси

“Ер тўғрисидаги фанлар” йўналиши бўйича			
№	Амалий лойиҳа мавзуси	Лойиҳа бажарилишидан кутилаётган натижа	Лойиҳанинг йиллик молиялаштириш ҳажми
1	2	3	4
	<p>Ўзбекистонда атмосфера ҳавоси ифлосланиши даражасини ва аҳоли саломатлигига аэроген хавфни комплекс баҳолаш асосида атмосфера ҳавоси сифати мониторинги миллий ахборот платформасини ва мобил иловани яратиш</p> 	<p>Тадқиқот шакли: Ўзбекистонда атмосфера ҳавоси ифлосланиши даражасини ва аҳоли саломатлигига аэроген хавфни комплекс баҳолаш асосида атмосфера ҳавоси сифати мониторинги миллий ахборот платформасини ва мобил иловани яратиш бўйича амалий лойиҳа бажарилади.</p> <p>Илмий тадқиқот натижалари:</p> <ul style="list-style-type: none"> - республика ҳудудида атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи моддалар, жумладан майда дисперс заррачалар (PM-10 ва PM-2,5) билан ифлосланиши бўйича маълумотлар базаси яратилади; - Ўзбекистон аҳолисини атмосфера ҳавосидаги ифлослантирувчи моддалар, жумладан майда дисперс заррачалар (PM-10 ва PM-2,5) миқдорида боғлиқ равишда чанг этиологияли касалликлар билан касалланиш даражаси баҳоланади; - атмосфера ҳавоси сифатини ва аҳоли аломатлиги учун аэроген хавфни комплекс баҳолаш критерийлари халқаро (ЖМТ, ЖССТ) талабларни ва ривожланган мамлакатлар тажрибасини ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилади; - республика шаҳарлашган ҳудудлари атмосфера ҳавоси сифатини атмосфера ҳавосидаги майда дисперс заррачалар (PM-10 ва PM-2,5) миқдорини ҳисобга олган ҳолда комплекс баҳолашнинг янги усули ишлаб чиқилади; - атмосфера ҳавосини ифлосланиши глобал индекслари (AQI)га интеграциялаш имконияти мавжуд бўлган атмосфера ҳавоси сифатини комплекс баҳолашнинг услубий асослари ишлаб чиқилади; - атмосфера ҳавосини ифлосланишининг аҳоли саломатлигига хавфини баҳолаш услуби (ЖССТ, AP-NRA) ва Европа минтақавий бюросининг Ўзбекистон шароитларига мослаштирилган “AirQ+” дастурини қўллаш бўйича услубий тавсиялар ишлаб чиқилади; - Ўзбекистоннинг табиий-иқлимий шароитларини ҳисобга олган ҳолда атмосфера ҳавосидаги майда дисперс заррачалар (PM-10 ва PM-2,5) миқдорининг санитария қоидалари, меъёрлари ва гигиеник нормативлари ишлаб чиқилади; - геоахборот тизимлари (ГАТ)дан фойдаланган ҳолда республикада 	<p>1,5 млрд сўм</p>

атмосфера ҳавоси сифати ва аҳолини аэроген этиологияли касалликлар билан касалланиш даражасининг тематик атласи яратилади;

- Ўзбекистонда атмосфера ҳавоси сифатини баҳолаш бўйича миллий ахборот платформаси ва мобил илова яратилади;

- республика ҳудудида атмосфера ҳавосини ифлосланиши даражасини камайтириш ва аҳоли саломатлиги учун хавфларни минималлаштириш бўйича профилактик тадбирлар ишлаб чиқилади.

Натижаларни синовдан ўтказиш: Тадқиқот натижаларида Гидрометеорология хизмати маркази, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасида синовдан ўтказилади.

Илмий натижаларни чоп этиш: Тадқиқот натижаларига интеллектуал мулк объектлари учун тегишли ҳужжатлар олинади. Нуфузли илмий журналларда ва Web of Science ҳамда Scopus маълумотлар базасида индексацияланган журналларда илмий мақолалар чоп этилади.

Жами йиллик:

1,5 млрд сўм

** Амалий лойиҳанинг умумий молиялаштириш ҳажми 4,5 млрд сўм ва бажарилиши уч йилга мўлжалланган.*